

toom te houden⁹. *Personalia*. [fol. 1634] Het bestuur heeft de vroegere resident te Natal, Van Mosschel, wegens het verlaten van zijn post bij besluit van 15 november 1762 niet alleen gedegradeerd tot soldaat aan de pen, maar ook veroordeeld tot een boete van f 1500,- als tegemoetkoming in de kosten van het heropenen van het kantoor te Airbangis. Dit is een politiek besluit. Het was beter geweest hem aan justitie over te dragen, maar omdat het een gedane zaak is, wordt het maar geaccepteerd. Dat er tussen 15 oktober 1761 en eind februari 1763 in totaal 26 deserteurs zijn geweest, onder wie 17 Buginezen, van wie de meeste op de onderhorige kantoren, en 12 van hen te Natal door de Engelsen zijn aangehouden, is buitensporig en het is te wensen dat het anders was. Hiertegen moet het bestuur beter op zijn hoede zijn. Dat er daar weer 15 Engelsen in dienst zijn genomen is een goede zaak. Zo wordt dat volk met gelijke munt betaald. Wegens gebrek konden er ter aflossing geen Europese militairen gestuurd worden. [fol. 1635] In het laatst verzonden briefje van 30 september is er om verlenging van dienst te bevorderen, toegestaan om bij het voor vijf jaar bijtekenen een verhoging van gage van f 4,- en voor drie jaar van f 3,- te geven. Maar sergeants mogen maximaal maar f 24,-, korporaals f 18,- en gewone militairen f 14,- per maand ontvangen. Met de op 11 en 13 december 1763 aangekomen barken de Draak en Liefvallige, en met de bark Mossel, die op de terugreis van Ceylon Padang heeft aangedaan, zijn in origineel of duplicaat ontvangen brieven van 15 mei, 25 juni, 4 september, 2 en 31 oktober, en 30 november 1763. Tevens is een aparte brief van de afgetreden commandeur Christiaan Lodewijk Senff van 15 mei, met een postscriptum van hem en de huidige gezaghebber Hendrik van Staveren van 5 augustus, ontvangen. Ook kwam er nog een brief van de laatste van 31 oktober. Uit de eerstgenoemde brieven is gebleken dat de sloep Hazewind, die 25 juni Padang heeft verlaten, [fol. 1636] wegens tegenwind heeft moeten terugkeren en op 27 september in reddeloze toestand weer in Padang is aangekomen. Daarom moest het bestuur wel besluiten negotie- en soldijboeken, en 120 pikol benzoë uit te laden. Deze zijn overgebracht in de sloep Taxisboom, die op 2 oktober naar Batavia is vertrokken en daar tijdens het schrijven van deze brief is aangekomen. De ontvangen brieven bevatten mededelingen wat er sinds de laatste brief van 22 februari 1763 is voorgevallen. Hoewel het op Sumatra's Westkust met de handel nog niet echt goed gaat, hoopt het bestuur op verbetering daar de verkoop de laatste drie maanden enigszins is toegenomen. Daar heeft toe bijgedragen dat in de brief van 17 december 1762 over Benkulen, die echter pas op 1 juni 1763 is aangekomen, de winsten op de textiel zijn bijgesteld. In de brief van 15 mei werd bericht [fol. 1637] dat de negotieboeken over 1761/62 aangeven, dat de uitgaven f 29.006 minder hebben bedragen dan het voorafgaande jaar, en de zuivere inkomsten f 19.756 meer. Het positieve saldo in 1761/62 is f 38.895. In vergelijking met 1760/61 is er een verbetering van f 48.762.)

Omtrend de inlandsche zaken continueerde den koning van Adjerhadja nogal in zijn sporeloos en onrustig gedrag, en de de ministers wenschte wel daarin te voorzien. Maar hunne onmagt en volk gebrek liet zulx niet toe. Ook was den handel aldaar van weynig belang, also de Songijpagineesen om hunne schulden aan Van Seijffert bevreest zijnde, af te komen, zig op andere plaatsen van 't nodige lieten voorzien. En de volkeren van Packalam Jamboe, dat de beste kooplieden waren en altoos het beste goud aanbragten, quamen almede veel minder af, sedert dat de Engelschen weder bezit genomen hadden van de zuydelijke deelen dezer cust. Dog den handel te Poulo Chinco en Aijer Bangis ging nogal tamelijk voort en alles was daar in rust, alsmede in 't district van Baros, alwaar egter de negotie maar seer sober was.

Fol. 1637r-v.

(Nadat de aftredende commandeur Christiaan Lodewijk Senff het gezag op 4 augustus 1763 aan Hendrik van Staveren had overgedragen, is hij op 10 augustus op de Kronenburg, die op 1 augustus was aangekomen, naar Surat vertrokken. [fol. 1638] Zijn gemachtigden,

9 De naam van deze persoon ontbreekt.